

Betænkning afgivet af Børne- og Undervisningsudvalget den 27. maj 2021

4. udkast

til

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af dagtilbudsloven

(Indsamling af data – Minimumsnormeringer i daginstitutioner)

[af børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil)]

1. Ændringsforslag

Børne- og undervisningsministeren har stillet ændringsforslag nr. 1 og 4-6 til lovforslaget, og Venstre har stillet ændringsforslag nr. 2, 3 og 7 til lovforslaget.

2. Udtalelse fra børne- og undervisningsministeren

Der er med den politiske aftale om minimumsnormeringer mv. aftalt, at der skal sikres det fornødne lovgrundlag, så datakvaliteten på dagtilbudsområdet kan forbedres. Den foreslåede hjemmel giver mulighed herfor. Det er vigtigt, at indhentning af data sker med opmærksomhed på og under hensyntagen til det pædagogiske personales tidsforbrug. Med udgangspunkt i en opgørelse over, hvordan hjemlen til at indhente data er blevet brugt, vil jeg i 2023, når muligheden for og hensigtsmæssigheden af en model for minimumsnormeringer på institutionsniveau også skal drøftes, invitere aftalepartierne til en drøftelse af en eventuel justering af hjemlen således, at den fremadrettet ikke giver mulighed for at indhente data, udover hvad der er nødvendigt for at sikre indfrielse af aftalen om minimumsnormeringer fra 5. december 2020.

3. Indstillinger

◇

Alternativet, Kristendemokraterne, Inuit Ataqatigiit, Si-umut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningssagens afgivelse ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Politiske bemærkninger

<Parti/partier>

◇

5. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af børne- og undervisningsministeren, tiltrådt af <>:

Til titlen

1) *Undertitlen* affattes således:

»(Indsamling af data til understøttelse af minimumsnormeringer i daginstitutioner m.v.)«
[Sproglig korrektion]

Til § 1

Af et *mindretal* (V), tiltrådt af <>:

2) Før nr. 1 indsættes som nyt nummer:

»01. Efter § 40 indsættes som ny paragraf med tilhørende overskrift:

»*Tilskud til daginstitutioner drevet af private leverandører til dækning af udgifter til indberetning af data*

§ 40 a. Kommunalbestyrelsen skal give privatinstitutioner og selvejende daginstitutioner efter dagtilbudslovens § 19, stk. 3 og 5, der er omfattet af § 102 a, og som har om-

kostninger til indberetning af data, et tilskud, der svarer til dækning af de dokumenterede udgifter.««

[Tilskud til daginstitutioner drevet af private leverandører til dækning af udgifter til indberetning af data]

3) I det under *nr. 1* foreslåede *kapitel 22 a* affattes § 102 a således:

»§ 102 a. Børne- og undervisningsministeren kan indhente oplysninger fra kommunalbestyrelsen og fra private daginstitutioner efter § 19, stk. 3-5, og puljeordninger efter §§ 101 og 102 til brug for opgørelse af normeringer i daginstitutioner.

»Stk. 2. Børne- og undervisningsministeren kan bestemme, at kommunalbestyrelsen og private dagtilbud efter § 19, stk. 3-5, § 21, stk. 3, og §§ 101 og 102, skal tilvejebringe og meddele oplysninger, som ministeren skønner nødvendige til brug for opfølgning på og gennemsigtighed om tilbuddets rammer og forhold i øvrigt.

Stk. 3. Børne- og undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilke oplysninger der kan indberettes efter stk. 1 og kræves tilvejebragt og meddelt efter stk. 2, og om oplysningernes form og format, løbende ajourføring, frister m.v.««

[Indsnævring af hjemmel til at indhente data, så der alene kan indhentes data, der følger af politisk aftale af 5. december 2020 om minimumsnormeringer mv.]

Af *børne- og undervisningsministeren*, tiltrådt af <>:

4) I det under *nr. 1* foreslåede *kapitel 22 a* ændres i § 102 a, *stk. 1*, »lovgivnings- og vejledningsfunktioner« til: »lovgivningsarbejde og vejledningsfunktioner«.
[Sproglig korrektion]

5) I det under *nr. 1* foreslåede *kapitel 22 a* ændres i § 102 a, *stk. 2*, »gennemsigtighed om« til: »gennemsigtighed i«.
[Sproglig korrektion]

6) I det under *nr. 1* foreslåede *kapitel 22 a* ændres i § 102 a, *stk. 3*, »kan indberettes« til: »skal indberettes«.
[Sproglig korrektion]

Af et *mindretal* (V), tiltrådt af <>:

Til § 2

7) Som *stk. 2* indsættes:

»Stk. 2. Loven ophæves den 1. januar 2024.«.

[Indsættelse af solnedgangsklausul, som betyder, at loven ophæves den 1. januar 2024]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Der er tale om en sproglig korrektion. Den foreslåede ændring har til formål at præcisere sammenhængen mellem indsamling af data og indførsel af minimumsnormeringer i

daginstitutioner. Forslaget indebærer ingen indholdsmæssig ændring.

Til nr. 2

I dag er der ikke krav om, at kommunalbestyrelsen skal kompensere private leverandører af daginstitutioner for det eventuelle merarbejde, som indberetning af data kan medføre.

Med ændringsforslaget foreslås som noget nyt, at kommunalbestyrelsen får pligt til at give et tilskud til private leverandører af daginstitutioner, såfremt disse får dokumenterede udgifter til indberetning af data i tilknytning til den foreslåede hjemmel til indhentning af data, jf. den foreslåede § 102 a.

Med ændringsforslaget foreslås det at indsætte en ny § 40 a i dagtilbudsloven.

I den foreslåede § 40 a foreslås det, at kommunalbestyrelsen skal give privatinstitutioner og selvejende daginstitutioner efter dagtilbudslovens § 19, stk. 3 og 5, der er omfattet af § 102 a, og som har omkostninger til indberetning af data, et tilskud til dækning af de dokumenterede udgifter. Tilskuddet skal svare til de dokumenterede udgifter.

Ændringsforslaget vil indebære, at private leverandører af daginstitutioner (selvejende daginstitutioner og privatinstitutioner) vil blive kompenseret for de udgifter, der vil være forbundet med indberetning af data, såfremt børne- og undervisningsministeren beder om disse data, jf. den foreslåede § 102 a, jf. lovforslagets § 1, nr. 1.

Til nr. 3

Med lovforslagets § 1, nr. 1, jf. den foreslåede § 102 a, foreslås det at indføre hjemmel i dagtilbudsloven til indsamling af data. Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at børne- og undervisningsministeren vil kunne indhente alle oplysninger fra kommunalbestyrelsen og fra private tilbud omfattet af dagtilbudsloven til brug for varetagelse af lovgivnings- og vejledningsfunktioner. Bestemmelsen omfatter både dagtilbud, obligatoriske læringstilbud, private pasningsordninger, fritidshjem og klubtilbud.

Den foreslåede bestemmelse vil endvidere medføre, at ministeren vil kunne bestemme, at kommunalbestyrelsen og private tilbud oprettet efter dagtilbudsloven skal tilvejebringe og meddele oplysninger, som ministeren skønner nødvendige til brug for opfølgning på og gennemsigtighed om tilbuddets rammer og forhold i øvrigt. Bestemmelsen omfatter både dagtilbud, obligatoriske læringstilbud, private pasningsordninger, fritidshjem og klubtilbud.

Det foreslås herudover, at børne- og undervisningsministeren får bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om, hvilke oplysninger der skal indberettes og tilvejebringes og meddeles, og om oplysningernes form og format, løbende ajourføring, frister m.v. Reglerne vil blive fastsat ved bekendtgørelse, hvor det bl.a. vil blive specificeret, hvilke oplysninger der skal indberettes, hvilket format oplysningerne skal indberettes i og frist for indberetning.

Med ændringsforslaget foreslås det at affatte den foreslåede § 102 a, jf. lovforslagets § 1, nr. 1, på ny.

Ændringsforslaget medfører med stk. 1 en afgrænsning af de tilbud, der vil blive omfattet af hjemlen til at indhente oplysninger, idet der med stk. 1 kun vil kunne indhentes oplysninger fra kommunalbestyrelsen om kommunale daginstitutioner og hos selvejende daginstitutioner, udliciterede daginstitutioner, privatinstitutioner og institutionslignende puljeordninger efter dagtilbudsloven, ligesom oplysningerne alene kan indhentes med henblik på opgørelse af normeringer i daginstitutioner.

Ændringsforslaget medfører således, at den private dagpleje efter dagtilbudslovens § 21, stk. 3, private pasningsordninger, fritidshjem og klubtilbud mv. ikke vil være omfattet af hjemlen til at indhente data efter stk. 1.

Ændringsforslaget medfører endvidere, at børne- og undervisningsministeren med stk. 2 alene vil kunne bestemme, at kommunalbestyrelsen, herunder kommunale daginstitutioner, kommunal dagpleje og obligatorisk læringstilbud, og selvejende daginstitutioner, udliciterede daginstitutioner og privatinstitutioner efter dagtilbudslovens § 19, stk. 3-5, privat dagpleje efter § 21, stk. 3, og puljeordninger efter dagtilbudslovens §§ 101 og 102 skal tilvejebringe og meddele oplysninger, som ministeren skønner nødvendige til brug for opfølgning på og gennemsigtighed om tilbuddets rammer og forhold i øvrigt.

Ændringsforslaget medfører således, at private pasningsordninger, fritidshjem og klubtilbud ikke vil være omfattet af stk. 2. Herudover medfører ændringsforslaget, at ministeren alene vil kunne indhente oplysninger til brug for opgørelse af normeringer, ligesom tilbuddene alene vil skulle tilvejebringe og meddele oplysninger, der skønnes nødvendige til brug for opfølgning på og gennemsigtighed om tilbuddets rammer og forhold i øvrigt, som det er aftalt med den politiske aftale af den 5. december 2020 indgået mellem regeringen (Socialdemokratiet) og Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet om minimumsnormeringer mv.

Lovforslagets bemærkninger til den foreslåede § 102 a, er justeret svarende hertil.

Bestemmelsen er ny.

Der har ikke tidligere været særskilte bestemmelser til indsamling af data i dagtilbudsloven. For nærværende sker indsamling af data på dagtilbudsområdet på baggrund af kommunestyrelseslovens § 63, stk. 1, via den såkaldte ministerieordning efter aftale med Danmarks Statistik og på baggrund af frivillige indberetninger. Dette lovforslag ændrer ikke herved, og der vil således fortsat kunne indsamles oplysninger om de kommunale tilbud efter kommunestyrelseslovens § 63 til lovgivnings- og vejledningsformål.

For en nærmere gennemgang af gældende ret henvises til de almindelige bemærkninger punkt 3.1.

Det foreslås i § 102 a, stk. 1, at børne- og undervisningsministeren kan indhente oplysninger fra kommunalbestyrelsen om kommunale daginstitutioner og indhente oplysninger hos selvejende daginstitutioner, udliciterede daginstitutioner, privatinstitutioner og institutionslignende puljeordninger efter dagtilbudsloven til brug for opgørelse af normeringer i daginstitutionerne. Det er således alene daginstitutioner, der er omfattet af bestemmelsen. Bestemmelsen omfatter

oplysninger, kommunerne og tilbuddene allerede ligger inde med. Oplysningerne vil enten blive indsamlet hos kommunalbestyrelsen eller hos daginstitutionerne selv.

For tilbud drevet af private leverandører vil ansvaret for indberetning påhvile den enkelte daginstitution. Der er ikke noget til hinder for, at kommunalbestyrelsen efter aftale mellem kommunalbestyrelsen og det pågældende tilbud kan forestå indberetningen, eksempelvis hvis det pågældende tilbud anvender og registrerer deres oplysninger i de kommunale administrative systemer. De indsamlede data vil bl.a. være til brug for løbende at følge udviklingen i normeringsniveauerne i kommunerne og til at vurdere muligheden for og hensigtsmæssigheden af eventuelt lovbundne minimumsnormeringer på institutionsniveau. Der vil blandt andet være tale om oplysninger om børns ind- og udmeldelsesdato, personalets stillingskategori og ansættelsesperiode, oplysninger om tilbudstype og ejerform for den konkrete daginstitution og andre relevante oplysninger til brug for opgørelse af normeringer.

Som noget nyt vil der forventeligt også blive stillet krav om løbende ajourføring af oplysninger om den enkelte daginstitution i dagtilbudsregisteret, som er nødvendige mhp. opgørelse af normeringer.

Det foreslås i § 102 a, stk. 2, at børne- og undervisningsministeren kan bestemme, at kommunalbestyrelsen og private dagtilbud efter § 19, stk. 3-5, § 21, stk. 3, og §§ 101 og 102, skal tilvejebringe og meddele oplysninger, som ministeren skønner nødvendige til brug for opfølgning på og gennemsigtighed om tilbuddets rammer og forhold i øvrigt.

Den foreslåede bestemmelse vedrører oplysninger, der vil være nødvendige for at udmønte den politiske aftale fra den 5. december 2020 indgået mellem regeringen og Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet om minimumsnormeringer m.v.

Aftalepartierne har blandt andet aftalt, at der i højere grad end i dag skal være gennemsigtighed med den hverdag, som møder børnene i daginstitutionerne. Forældre, kommuner og andre interesserede skal nemt og enkelt kunne få indblik i centrale kvalitetsindikatorer for den enkelte daginstitution.

Det følger af den politiske aftale, at den eksisterende dagtilbudsportal skal udvides og forbedres, så flere centrale informationer om de enkelte daginstitutioner gøres tilgængelige, og der bliver mulighed for at sammenligne på tværs af institutioner. Det drejer sig bl.a. om informationer på institutionsniveau, herunder om normeringer, andelen af uddannet personale, oprykningsalder mellem vuggestue og børnehave samt alder ved overgang til skolestart, om institutionerne modtager midler fra de statslige puljer til sociale normeringer m.v. Informationer på institutionsniveau vil fremgå, når en opgørelse med den fornødne kvalitet er sikret.

Til forskel fra gældende ret vil ministeren med den foreslåede bestemmelse kunne forlange, at oplysninger tilvejebringes og meddeles fra kommunalbestyrelsen og private dagtilbud efter § 19, stk. 3-5, § 21, stk. 3, og §§ 101 og 102.

Bestemmelsen omfatter både oplysninger, kommunerne og tilbuddene allerede ligger inde med, og oplysninger som skal tilvejebringes. For daginstitutioner/dagpleje, der består af mere end en enhed eller et dagplejehjem, vil oplysning-

gerne på dagtilbudsportalen så vidt muligt skulle fremgå for den enkelte enhed eller det enkelte dagplejehjem. Det forudsættes, at krav om tilvejebringelse af oplysninger skal ske under hensyntagen til det pædagogiske personales tidsforbrug og ikke må føre til nye målinger af børn og det pædagogiske arbejde ud over hensigterne i den styrkede pædagogiske læreplans børnesyn og brede læringsforståelse.

Det foreslås i § 102 a, stk. 3, at børne- og undervisningsministeren vil kunne fastsætte nærmere regler om, hvilke oplysninger der kan indberettes efter stk. 1 og kræves tilvejebragt og meddelt efter stk. 2, og om oplysningernes form og format, løbende ajourføring, frister m.v. Bemyndigelsen forventes udmøntet således, at der vil blive fastsat regler på bekendtgørelsesniveau om, at de i stk. 1 og 2 nævnte tilbud vil skulle tilvejebringe og indberette udvalgte informationer om tilbuddet til bl.a. dagtilbudsregisteret, til brug for opfølgning på udviklingen i normeringsniveau og til offentliggørelse på bl.a. dagtilbudsportalen. De oplysninger, der kan forventes indsamlet, er oplysninger om børns ind- og udmeldelsesdato, personalets stillingskategori og ansættelsesperiode, oplysninger om tilbudstype og ejerform for det konkrete tilbud og andre relevante oplysninger til brug for opgørelse af normeringer m.v. Det vil også være oplysninger om andre relevante kvalitetsindikatorer til brug for udstilling på dagtilbudsportalen. Her forventes bl.a. at være tale om oplysninger om andelen af pædagoger og andelen af pædagogiske assistenter blandt personalet, børnenes alder ved overgang til skolestart m.v.

Oplysninger til brug for normeringsstatistikken og øvrige kvalitetsindikatorer til dagtilbudsportalen ventes i udgangspunktet fortsat at skulle ske via de indberetningsløsninger, som Danmarks Statistik stiller til rådighed. Data om børn forventes fortsat at blive indhentet via de kommunale pladsanvisningssystemer, hvor data modtages direkte fra systemleverandørerne. Data om personale forventes fortsat at blive indhentet via KRL for så vidt angår kommunale institutioner og institutioner, der lønadministreres af den enkelte kommune. Styrelsen for It og Læring forventes selv løbende at indhente oplysninger fra disse systemer for at kende det aktuelle antal af børn og personale, uden at det kræver ekstra indberetning fra kommuner og institutioner.

For daginstitutioner, der ikke lønadministreres kommunalt, forventes det, at indberetningen af personaleoplysninger fortsat foretages af de private lønoperatører på området eller af institutionen selv. En forudsætning herfor er, at der stilles krav om, at kommuner og institutioner har pligt til at oprette alle tilbud i dagtilbudsregisteret og løbende ajourføre disse oplysninger i modsætning til i dag, hvor brug og ajourføring af dagtilbudsregisteret er frivilligt. Det drejer sig f.eks. om oplysninger om institutionsnummer, institutionsnavn, ejerform, tilknyttede enheder, institutionens adresse m.v. Der vil herudover være en række oplysninger, det vil være frivilligt at indberette. For daginstitutioner og dagplejere, der består af mere end en enhed/dagplejehjem, vil oplysningerne i bl.a. dagtilbudsregisteret skulle fremgå for den enkelte enhed eller det enkelte dagplejehjem. Kommuner og private dagtilbud vil fortsat skulle aflevere og vedligeholde institutionsoplysninger til Dagtilbudsregisteret

via tilslutning til den webservice, der i dag stilles til rådighed af Styrelsen for It og Læring. For private dagtilbud, der ikke har deres eget administrative system til vedligehold af institutionsoplysninger i Dagtilbudsregisteret, vil det fortsat være muligt at oprette, nedlægge og opdatere institutioner via Styrelsen for It og Lærings support.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.2. i de almindelige bemærkninger

Til nr. 4

Der er tale om en sproglig korrektion. Med lovforslagets § 1, nr. 1, jf. den foreslåede § 102 a, stk. 1, foreslås det, at børne- og undervisningsministeren kan indhente alle oplysninger fra kommunalbestyrelsen og private tilbud omfattet af dagtilbudsloven til brug for varetagelse af lovgivnings- og vejledningsfunktioner. Af sproglige årsager foreslås det at ændre begrebet »lovgivnings- og vejledningsfunktioner« til »lovgivningsarbejde og vejledningsfunktioner«. Forslaget indebærer ingen indholdsmæssig ændring.

Til nr. 5

Der er tale om en sproglig korrektion. Med lovforslagets § 1, nr. 1, jf. den foreslåede § 102 a, stk. 2, foreslås det, at børne- og undervisningsministeren kan bestemme, at kommunalbestyrelsen og private tilbud omfattet af dagtilbudsloven skal tilvejebringe og meddele oplysninger, som ministeren skønner nødvendig til brug for opfølgning på og gennemsigtighed om tilbuddets rammer og forhold i øvrigt. Af sproglige årsager foreslås det at ændre »gennemsigtighed om« til »gennemsigtighed i«. Forslaget indebærer ingen indholdsmæssig ændring.

Til nr. 6

Der er tale om en sproglig korrektion. Med lovforslagets § 1, nr. 1, jf. den foreslåede § 102 a, stk. 3, foreslås det, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilke oplysninger der kan indberettes efter stk. 1 og kræves tilvejebragt og meddelt efter stk. 2, og om oplysningernes form og format, løbende ajourføring, frister m.v. Med henblik på at sikre mere retvisende sprogbrug i den foreslåede bestemmelse, foreslås det at ændre »kan indberettes« til »skal indberettes«. Forslaget indebærer ingen indholdsmæssig ændring.

Til nr. 7

Med ændringsforslaget foreslås det at indsætte et nyt stk. i lovens ikrafttrædelsesbestemmelse, jf. lovforslagets § 2, nr. 1.

Ændringsforslaget vil indebære, at loven ophæves den 1. januar 2024 samtidig med, at det forventede lovkrav om minimumsnormeringer i daginstitutioner forventes at træde i kraft.

6. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 26. marts 2021 og var til 1. behandling den 16. april 2021. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Børne- og Undervisningsudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høringssvar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og børne- og undervisningsministeren sendte den 2. februar 2021 dette udkast til udvalget, jf. BUU

alm. del – bilag 99. Den 26. marts 2021 sendte børne- og undervisningsministeren høringssvarene og et høringsnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 7 bilag på lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 43 spørgsmål til børne- og undervisningsministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Anders Kronborg (S) fmd. Tanja Larsson (S) Jens Joel (S) Jesper Petersen (S) Julie Skovsby (S) Kasper Sand Kjær (S)

Orla Hav (S) Lotte Rod (RV) Katrine Robsøe (RV) Marianne Jelved (RV) Jacob Mark (SF) Ina Strøjer-Schmidt (SF)

Astrid Carøe (SF) Jakob Sølvhøj (EL) Pernille Skipper (EL) Uffe Elbæk (UFG) Anni Matthiesen (V) Marie Bjerre (V)

Ellen Trane Nørby (V) Kenneth Mikkelsen (V) Marlene Ambo-Rasmussen (V) Stén Knuth (V) nfm. Marie Krarup (DF)

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) Alex Ahrendtsen (DF) Katarina Ammitzbøll (KF) Mai Mercado (KF) Mette Thiesen (NB)

Henrik Dahl (LA)

Alternativet, Kristendemokraterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	49	Liberal Alliance (LA)	3
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	39	Alternativet (ALT)	1
Dansk Folkeparti (DF)	16	Kristendemokraterne (KD)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	14	Siumut (SIU)	1
Enhedslisten (EL)	13	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Nye Borgerlige (NB)	4	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	7